

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

יום סגולה

יום שלישי הקרוב, י' בכסלו, הוא יום-גאולתו של כ"ק אדמו"ר האמצעי מליובאוויטש (רבי דובער, בנו של בעל התניא), שבו שוחרר ממאסרו, בשנת תקפ"ח. הוא נסתלק שנה אחר-כך, בט' בכסלו תקפ"ח, ביום הולדתו החמישים וחמישה, ונטמן בעיירה נייז'ין. חסידי חב"ד נוהגים להתוודע התוודעויות-רעים בימים האלה, שבהם מתחילה ההכנה לחג-הגאולה י"ט בכסלו.

נסיעה לאוהלים

מתארגנת נסיעה קבוצתית לקראת יום ההילולא של בעל התניא, בכ"ד בטבת, לציונו בהאדיטש שבאוקראינה. המסלול יכלול גם שבת במז'יבוז', סמוך לציון הבעש"ט, וביקור בציוני המגיד ממזריטש, רבי לוי-יצחק מברדיצ'ב ואדמו"ר האמצעי. טל' 050-4101083.

סמינריון לצעירות

מכללת אור חיה לנשים מארגנת סמינריון לצעירות בירושלים, בימים י"ב-י"ד בכסלו, בכותרת "לגלות את פנימיות התורה באווירה חסידית". במוצאי השבת תהיה התוודעות מלווה-מלכה, שבה ישולבו ניגוני נשמה וסיפורים חסידיים עם הרב יאיר כלב. טל' 052-5224770 (רעות) 052-4883440 (ברוריה).

הפקות חדשות

גרינטק שיווק העבירו לשולחן המערכת את ההפקות: אוצר המשלים, מאת ניצוצות של קדושה, שבו מוגשים משלים של חז"ל בלבוש עכשווי. שמיטה בסכנה, מאת אספקלייא, סרט עלילתי שממחיש את אתגרי שנת השמיטה בעבור חקלאי. להשיג ביוטייקה, טל' 1-700-704120.

זמני השבוע

ניו-יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
4:20	4:52	5:14	4:31
5:20	5:54	6:07	5:28
כניסת החג			
צאת השבת			

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915
טל' 03-9607588 • פקס 03-9606169

www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

ראש בשמים ורגליים על הקרקע

האמת חובקת את כל תחומי החיים, הרוחניים והגשמיים גם יחד. זה האיזון הנכון בין הראש שנמצא ב'שמים' לבין הרגליים הנטועות ב'ארץ'

דרך זו הומחשה במיוחד אצל הרבי מליובאוויטש. מצד אחד, ענקיות-רוח מדהימה, חידושים מפליאים בכל חלקי התורה, דברי הגות מעמיקים ביותר, גילויים עדינים ומופשטים ביותר בסוגיות הסבוכות של תורת החסידות. ובה-בעת התייחסות לפרטי-הפרטים של הבעיות הקטנות והפשטות של יהודי או של ציבור יהודי: דאגה לפרנסה, לרפואה, לחינוך הילדים, לשידוך הגון, לבעיות של כדוך-הנפש וכדומה.

אנשי רוח והגות נוטים, מטבעם, להתלהב מעניינים גדולים וחובקי-עולם, ואילו פרטים קטנים של חיי יום-יום נתפסים בעיניהם כמטרד מעיק. היכולת לשלב את השניים ולתת את מלוא תשומת הלב גם לבעיות ארציות קטנות - היא המאפיין של גדולה אמיתית.

השילוב הגואל

שיטת החסידות מלמדת שאין סתירה בין השניים, והם אף משלימים זה את זה. זה האיזון הנכון בין הראש שנמצא ב'שמים' לבין הרגליים הנטועות ב'ארץ'. כך משיגים גם את ה'שמים' וגם את ה'ארץ'.

רק מי שמבין את העיקרון הזה יכול לקלוט את ריבוי הפנים של חסידות חב"ד במרוצת הדורות. היו תקופות שהדגש היה על דרגות עליונות של רוחניות - תפילה באריכות, התבוננות ממושכת בחסידות, דבקות באלוקות. והיו תקופות שאדמו"רי חב"ד שמו את הדגש על פעילות מעשית, ארצית מאוד, כדי לעזור ליהודים בגשמייות וברוחניות. תמיד היו שני התחומים שזורים זה בזה, אם כי ההדגשים השתנו לפי הצרכים, שכן שניהם מהווים חטיבה אחת.

החסידות היא הכנה לגאולה, ואכן, שילוב זה מאפיין גם את משיח-צדקנו, שעליו נאמר שיהיה 'מלך' ו'רב'. מצד אחד, יהיה מלך וידאג לצרכים הקיומיים של עם-ישראל ושל האנושות בכללה; ומצד שני יהיה רב, ויגלה 'תורה חדשה', בעומק ובהיקף שטרם נתגלו כמותם. שכן אז, בזמן הגאולה, תתגלה שלמותו של ה'סולם' ה"מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה".

אחד המאפיינים המובהקים של תנועת החסידות, מראשית התפתחותה, הוא כלשון הפסוק שבפרשתנו - "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה". מצד אחד, עומק עצום וחתירה לרמות רוחניות עליונות ביותר; ומצד שני, התייחסות לחיים היום-יומיים הפשוטים ביותר וטיפול בבעיות הקיומיות והארציות של כל יהודי פרטי ושל עם-ישראל בכלל.

בשבוע הבא יחול יום הולדתו ויום הסתלקותו של הנשיא השני של חסידות חב"ד, רבי דובער, 'אדמו"ר האמצעי', בנו של בעל התניא. הוא נולד ונסתלק באותו יום, בט' בכסלו. יום אחר-כך חל עוד תאריך חשוב בחייו - חג-הגאולה י' בכסלו, היום שבו נשתחרר מן הכלא לאחר הלשנה שטפלו עליו (ואגב, הוא שקבע את משכנו בעיירה ליובאוויטש, והיה הראשון שנקרא 'אדמו"ר מליובאוויטש').

גם אצלו באה לידי ביטוי הפעילות בשני הכיוונים הללו. מצד אחד, הוא הרים לאין-שיעור את ההתעמקות בתורת החסידות. שאיפתו בחייו הייתה, שכאשר שני חסידים נפגשים, ישוחחו ביניהם בעניין 'ייחודא עילאה וייחודא תתאה' (מושגי-יסוד בתורת החסידות, העוסקים במידת התבטלותו של העולם למקורו האלוקי). ומצד שני, הוא ניהל מערכת של איסוף כספים להחזקת היישוב היהודי בארץ-ישראל, ופעל להפניית יהודים לכפרים, כדי שיעסקו בעבודת האדמה או בבתי-חרושת, ולא יבנו את פרנסתם על מסחר ועסקי-רוח למיניהם.

אמת שלמה

קו-פעולה זה מבטא את האמת השלמה, המחברת את כל הקצוות. שיטה שמצטמצמת רק לענייני רוח או לדברים ארציים בלבד, אינה יכולה להיות אמת שלמה. האמת חובקת את כל תחומי החיים, הרוחניים והגשמיים גם יחד. היא מדריכה את האדם בתחומים העדינים והרגישים ביותר בחיי הנפש, ובה-בשעה היא מעניקה השראה וכיווני-דרך לפעילות ארצית, גשמית ויום-יומית.

שלוש עליות בהליכה לחרן

המעורבות בקיום רצון ה', ואילו ליצר הרע אין לזה כל שייכות.

הנפש הבהמית משתתפת

אולם כשיהודי עובד את הקב"ה באכילתו ובשתייתו ובשאר דברי הרשות, בבחינת "כל מעשיך יהיו לשם שמים" ו"בכל דרכיך דעהו" – כאן גם הנפש הבהמית משולבת בעבודת ה'. הלוא הרצון לאכול ולשתות ולעשות את כל שאר ענייני העולם הזה הוא דבר טבעי שקיים בנפש הבהמית, וכאשר רותמים את התאוה הזאת לעבודת ה', מתחולל כאן מהפך בנפש הבהמית, שגם היא, מצידה, מתמסרת לעבודת ה'.

דווקא העבודה הזאת מביאה לידי ביטוי את עוצמת הקשר של יהודי עם הקב"ה. הוא קשור עם הקב"ה לא רק בכך שהוא מתגבר על פיתוי הגוף והנפש הבהמית, אלא שגם הדברים שבהם הנפש הבהמית 'חיה' ומתרגשת נעשים חלק מעבודת ה'.

(לקוטי שיחות כרך טו, עמ' 244)

א) ירדת הנשמה למטה היא בבחינת הליכה ל'חרן', וכאשר היהודי עומד בניסיונות ובפיתויים של העולם, מגיעה הנשמה לשלמות עליונה ביותר. ב) בהיותו בעולם הזה הגשמי מקיים היהודי את הציווי "פרו ורבו", וקיום התורה והמצוות בכלל. ג) על-ידי שהוא עובד את קונו באמצעות הדברים הגשמיים, הוא עושה את העולם הזה הגשמי "דירה לו יתברך".

יתרון העלייה

העלייה הנוצרת על-ידי העניין השלישי, העבודה באמצעות הדברים הגשמיים, יש בה יתרון על-אף העלייה שנעשית בנשמה על-ידי קיום המצוות והעמידה בניסיונות העולם. כאשר יהודי מקיים מצווה, המצווה נעשית למעשה על-ידי הנפש האלוקית, ואילו יצרו הרע של היהודי אינו משולב בקיומה, ולכל היותר הוא אינו מפריע.

גם כשיהודי עומד בניסיונות ונדרש להילחם עם יצרו הרע, הרי לאחר שהוא מכניע את היצר ("תשש יצרו") מתגלה הרצון האמיתי של הנפש האלוקית, ש"רוצה הוא לעשות כל המצוות". נמצא אפוא שהנפש האלוקית לבדה היא

ל יציאתו של יעקב אבינו מבאר-שבע והליכתו לחרן אומר האור החיים', שזה רמז לכללות ירדת הנשמה למטה, שהיא ירידה לצורך עלייה. כשם שבעבור יעקב הייתה ההליכה לחרן ירידה גדולה, אך דווקא מהירידה הזאת הקים את בית-ישראל והגיע לעלייה גדולה ביותר, כך ירדת הנשמה למטה מטרתה להשיג עלייה לדרגה גבוהה לאין-ערוך מזו שבה עמדה הנשמה קודם ירדתה.

העלייה של יעקב אבינו באה לידי ביטוי בשלושה תחומים: א) הימצאותו בחרן ובבית לבן, בלי שיושפע מהם, הביאה אותו לדרגת "שלם מן החטא". ב) דווקא בחרן נשא את נשותיו והקים את בית-ישראל, ובאופן ש"מיטתו שלמה" (ג) על-ידי העבודה עם צאנו של לבן, בירד והעלה את ניצוצות הקדושה שהיו טמונים שם, עד ש"ויפרוץ האיש מאוד מאוד מאוד".

עליות של יהודי

"מעשה אבות סימן לבנים", ועל-כן קיימים שלושת העניינים האלה גם בעבודתו של כל יהודי:

מן המעיין ניסיונות | מאת הרב אליעזר ברוך

טוב ומוצלח ביותר, ועוגמת-הנפש אינה נחשבת כלל לעומת עונג ההצלחה.

(הרבי הרש"ב מליובאוויטש)

נקודת נפשו, הוא מעמידו בניסיון, כי בעקבות העמידה בניסיון מתגלה פנימיותו.

(ספר המאמרים תש)

תפילה לעמידה בניסיון

"ויפגע במקום" (בראשית כח,יא). "ויפגע – רבותינו פירשו לשון תפילה" (רש"י). הניסיונות הנקרים בדרכו של האדם כאשר הוא יוצא לעסוק בענייני העולם, קשים מהניסיונות העומדים לפניו בהיותו בארבע אמות של תורה. לכן טרם יציאתו מעולמה של תורה וכניסתו לענייני העולם, עליו להתפלל לה' שיעזרהו, שיוכל לעמוד בניסיונות האלה.

(לקוטי שיחות)

מנסה את הצדיקים

אמר רבי יונתן: הפשתני הזה, כשפשתנו לוקה, אינו מקיש עליו ביותר, מפני שהיא פוקעת; וכשפשתנו יפה, הוא מקיש עליו ביותר, לפי שהיא משתבחת והולכת. כך גם הקב"ה אינו מנסה את הרשעים, לפי שאין יכולין לעמוד, אלא הוא מנסה את הצדיקים, שנאמר "ה' צדיק יבחן".

(בראשית רבה)

לטובת האדם

על מעלת הניסיון בכלל יש לומר, שהוא ניתן לאדם לטובתו ולזכותו. כאשר הקב"ה חפץ להצדיק את הצדיק ולגלות את עצם פנימיות

ניתן הכוח להתגבר

אברהם אבינו פתח את צינור מסירות-הנפש לכל יהודי. גם כיום, בגלות האחרונה שבה אנו שרויים, גלות שבה ריבוי ההעלמות וההסתרים וכן ריבוי הניסיונות הם הרבה יותר מבגלויות הקודמות – צריכים לדעת שעצם העבודה שהקב"ה העמיד אותנו בניסיונות האלה, הרי זו הוראה שניתן לנו הכוח והעוז להתגבר על כל הניסיונות והמכשולים.

(ספר המאמרים תשיא)

חמישה סוגים

חמישה סוגי ניסיונות נזכרו בתורה: ניסיון של מסירות-נפש, ניסיון של קבלת ייסורים באהבה, ניסיון של קירוב, לראות אם יתחזק אדם בעבודתו לאחר שקיבל שפע טוב, ניסיון של שבירת התאוה, וניסיון של אמונה.

(דרך מצוותיך)

המחיר כדאי

ניסיון הוא דבר קשה מאוד, והוא גובה מחיר אפילו בכוחות גשמיים. אבל ב'סוף דבר' שלו הוא

אמרת השבוע

אחריות ליהודי

כשהיה רבי דובער, המכונה 'אדמו"ר האמצעי', בן שש-עשרה, הטיל עליו אביו, רבי שניאור זלמן מלאדי, להדריך את האברכים הצעירים. באחת ההתוועדויות עם מחונכיו דיבר בהתרגשות רבה על נחיצותה של העבודה שבלב ותפילה במתינות. דבריו הנרגשים עוררו מאוד את השומעים.

אולם ההתרגשות הגדולה השפיעה לרעה על בריאותו, ורבי דובער נפל למשכב. אחד מזקני החסידים בא לבקרו ושאלו למה לא שמר על עצמו ולא נמנע מלדבר בסערת-נפש כזאת.

השיב רבי דובער: "כשהטיל עליי אבי את הדרכת האברכים אמר לי - 'על יהודי צריך להביט כפי שהוא עומד במחשבה הקדומה של אדם קדמוני' (דרגה אלוקית עליונה ביותר). איך יכולתי אפוא לכלוא את רגשות ליבי!".

חוב שופרע

"דבר מוזר קרה לי היום", אמר הגביר לאשתו, בשובו הביתה לאחר יום עסקים מתיש. הוא סיפר לה על עני שהגיע לפתח בית-העסק הגדול שלו, ואשר לא הסכים לקבל נדבה אף מאחד מהמשרתים העובדים במקום. הוא תבע להיפגש עם הגביר, באומרו שיש לו מכתב בעברו.

כאשר נכנס אליו האיש, מסר לו מכתב מאת הצדיק רבי חיים מצאנז, ובו בקשה לעזור לו בנדוניה של שלוש מאות רובלים לחתונת בתו. האורח העני הוסיף לספר, כי כאשר בא לפני רבי חיים, לבקשו לעזור לו בדבר הנדוניה, אמר לו הצדיק, כי יכתוב מכתב לעשיר אחד הגר בעיר פסט, והוא ייתן לו את מלוא הסכום.

בהגיעו לעיר פסט לא ידע כיצד לאתרו, מכיוון שהצדיק כתב רק את שמו הראשון של העשיר. מתוך ביטחון בדברי הצדיק עבר מבית-כנסת אחד למשנהו, עד ששמש אחד מבתי-הכנסת הציע למסור לידו חמישה רובלים, ובתמורה יהיה מוכן ללוותו ולהראות לו את האיש שהוא מבקש.

"מיד הוצאתי מכיסי נדבה הגונה של חמישים רובל", המשיך העשיר לספר לאשתו, "אך העני לא רצה לקבלם. הוא טען כי מאמין הוא בצדיק מצאנז וסומך על דבריו שאתן לו את מלוא הסכום.

"מה תאמרי על כך? האין זה מוגזם מצד הצדיק לבקש מאיתנו נדבה גדולה כל-כך?", סיכם העשיר בטון רוגז מעט.

הרהרה האישה מעט, ולפתע הבזיק במוחה זיכרון ממה שאירע לפני שנים. היא פנתה לבעלה ואמרה: "צדק האיש, הסכום המדויק שאמר לו הצדיק אכן מגיע לו". העשיר הביט באשתו בארשת מופתעת, אך במהרה נזכר בפרטי המעשה שהיה.

זה קרה לפני שנים. יום אחד נערכו בעיר פסט לקראת חתונת בתו של אחד מנכבדי הציבור. בסידור הקידושין כובד הרב, אולם לרגל ביקורו של הצדיק מצאנז בעיר באותה שעה, כיבד הרב את הצדיק להיות מסדר הקידושין תחתיו.

כמנהג אנשי המקום, שהיו רגילים לדייק בזמנים, מסרו לצדיק את השעה שנקבעה לחתונה, והוא הודיע כי יבוא בזמן שנקבע.

ההכנות נשלמו, הכול מתרגשים ומציפים לבוא הצדיק, אך בבוא הזמן עדיין לא בא הרב. פנה אבי הכלה לקרוא לצדיק,

ומצאו עסוק בלימוד הלכה מסויימת בעיון רב. כל האורחים והמחנותים נאלצו להמתין כשעתיים, עד שסיים הצדיק את לימודו.

בשלב זה אירע דבר בלתי-צפוי לגמרי. במקום לגשת מיד לסידור הקידושין,

פנה הצדיק לאבי הכלה ושאלו אם יש לו בנים. "לא, אין לי אלא בנות", השיב האב מיד. שוב שאלו רבי חיים: "האם היו לך בנים בעבר?". נבון ענה האיש: "כן, בן קטן היה לנו, אך למרבה הצער אירע אסון: בעומדנו יום אחד על שפת הים, באו המים ושטפוהו".

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוך

גאולה בכוח הרוח

המלך המשיח ישלוט בעולם וינהיגו לא בכוח הזרוע, אלא באמצעות הכוחות האלוקיים הכבירים שיינתנו לו. הרמב"ם אמנם אינו דורש מהמלך המשיח לגלות כוחות על-טבעיים ולחולל ניסים, אלא רק להיות "מלך מבית-דוד", שמחזיר את עם-ישראל לדרך התורה ונלחם את מלחמות ה'; אולם כוונתו של הרמב"ם לומר, שאין המשיח נבחן בזה, ושהיכולת העל-טבעית אינה בכלל הסימנים שעל-מיהם עם-ישראל ידע שיש להתייחס אליו כאל "בחזקת משיח". על-פי המתואר בנביאים ובדברי חז"ל, ברור שבשלב מסויים יתגלו אצל המשיח כוחות אלוקיים כבירים ועל-טבעיים.

המשיח ישלוט על עם-ישראל ועל העולם כולו ברוח ה' אשר בקרבו, כפי שנאמר (ישעיה יא,ב): "ונחה עליו רוח ה', רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת ה'". הרוחניות העצומה הזאת, שתקרן ממנו, תמשוך אחריה את עם-ישראל ואת האנושות כולה.

ברוח שפתיו

אולם מסתבר, שהרוחניות עצמה לא יהיה בה די. יהיו רשעים שיתמרדו גם כנגד המלך המשיח ולא ירתעו מרוח-ה' שתשרה עליו. על-כן לא יהיה מנוס מלהילחם בהם ולהענישם. אולם גם מלחמות אלה, שיהנה המשיח נגד אויביו, לא יהיו מלחמות פיזיות. וכך נאמר (שם פסוק ד): "והכה ארץ בשבט פיו, וברוח שפתיו ימית רשע". כלומר, המשיח יכה את הרשעים ואת המורדים בו באמצעות "שבט פיו" ועל-ידי "רוח שפתיו".

וכך מתאר זאת המדרש (שוחר-טוב) על הפסוק (תהילים א,ג): "תאוות לבו נתת לו, וארשת שפתיו בל מנעת סלה". האמור על המלך המשיח. שואל המדרש: "מהו ארשת שפתיו? - רשות שבשפתיו. שהן אומרים לו: מדינה פלוני מרדה, והוא אומר: ילך גובאי (=ארבה) ויחבל אותה". ומסיים המדרש: "כשהוא גוזר - דבריו הן קיימים".

כך נאמר גם במדרש תהילים (סימן קי) על הפסוק (ישעיה טז,ה): "והוכן בחסד כיסא וישב עליו באמת". מסביר המדרש: "אמר הקב"ה, הוא ישב, ואני אעשה מלחמה, לכך יישב עליו באמת... לקרות ולשנות בתורה שנקראת אמת". כלומר, המשיח יעסוק בתורה, ואילו את המלחמות ינהל הקב"ה.

תכונה כזאת, של ניהול מלחמה באמצעים רוחניים, אנו מוצאים כבר אצל חזקיהו מלך יהודה, שעליו אומרת הגמרא (סנהדרין צד,א): "ביקש הקב"ה לעשות חזקיהו משיח וסנחריב גוג ומגוג". כאשר עלה עליו מלך אשור, עם צבאו האדיר, התפלל חזקיהו אל ה', ובלילה בא מלאך ה' והכה במחנה אשור, עד שבבוקר היו "כולם גפרים מתיים" (כמסופר במלכים ב יט). זה היה אפוא ניצחון כביר, במלחמה שהתנהלה ברוח ולא בחיל.

מתוך שלום

דבר זה מסביר גם-כן, מדוע המשיח צריך לבוא דווקא מזרעו של שלמה המלך, ולא דיי בכך שהוא מזרע דוד. מעלתו של שלמה הייתה בכך, ששלטונו לא בא מתוך מלחמות, אלא דווקא בשלום ומתוך מנוחה. כפי שאמר הקב"ה לדוד אביו (דברי-הימים א כב,ט): "הנה בן נולד לך, הוא יהיה איש מנוחה, והניחותי לו מכל אויביו מסביב, כי שלמה יהיה שמו ושלום ושקט אתן על ישראל בימיו". לכן דווקא שלמה הוא שבנה את בית-המקדש, הקשור עם שלום ומנוחה.

כזה יהיה גם המלך המשיח, שיבוא מזרע שלמה המלך - כל פעולותיו יהיו דווקא מתוך גנוחה ושלום, ואפילו את עמי-הרשע יכניע באמצעות רוח ה' אשר בו. ולכן אמרו חז"ל (ויקרא-רבה סוף פרשה ט): "כשמלך המשיח בא, אינו פותח אלא בשלום, שנאמר (ישעיה נב,ז): 'מה נאוו על ההרים רגלי מבשר, משמיע שלום'".

הקהל שבא לחתונה הצטופף סביבם והאזין בפליאה למשמע השיחה המוזרה. הצדיק הוסיף לשאול את אבי הכלה: "האם זכור לכם סימן כלשהו בגופו של בנכם?". האב השיב: "כן, שומה חומה הייתה לו בגבו".

ואז קרא הצדיק, לתדהמת אבי הכלה ולתדהמת כל הנאספים: "הלוא חתן זה בנך הוא, ואיך תשיאו אח ואחות!?"...

בדקו ומצאו שאכן כך, וכל העיר הייתה כמרקחה. סיפור החתונה שהתבטלה הכה הדים, ומכל העיירות הסמוכות לעיר פסט התקבצו רבים לשחר את פני הצדיק, עם מכתבי 'פדיון-נפש' ובקשות לברכה וישועה.

בין הבאים היו גם הם עצמם, הגביר ואשתו. בנם היה אז ילד רך, שחלה במחלה קשה, וכל הרופאים נואשו ממנו. בשומעם את הסיפור על הצדיק, באו גם הם לחלות את פניו ולבקש את ברכתו לעורר על בנם רחמי שמים.

הם מסרו לצדיק מכתב 'פדיון-נפש', וצירפו לכך תרומה נכבדה של שלוש מאות רובל כסף. הצדיק קיבל מידם את המכתב ובירכם בברכות מאליפות, ונטע בהם ביטחון ותקווה לרפואתו הקרובה של הילד, אולם את התרומה סירב לקבל.

עברו כמה ימים, ובאופן פלאי נרפא הילד ממחלתו עד ששב לאיתנו לגמרי. ההורים היו נרגשים מאוד. לא היה בליבם ספק כי אכן ברכת הצדיק ותפילתו הן שהצילו את חיי בנם. מאז עברו שנים רבות, ובנם כבר היה אב למשפחה משלו.

"הלוא תזכור את התקופה הקשה שעברה עלינו באותו זמן", סיכמה האישה את דבריה אל בעלה, "את כל מאודנו היינו מוכנים לתת בשביל רפואת בנו. כסף רב חולק בין הרופאים, שלא יכלו להיות לנו לעזר, עד אשר הגענו אל הצדיק מצאנז, שרק בכוח קדושתו ותפילתו הבריאה בנו.

"אז לא היססנו לרגע לתת שלוש-מאות רובלים לצדיק, למען רפואת בנו", המשיכה ואמרה. "בחפץ-לב נתנו זאת, ואולם הצדיק לא קיבל את הכסף מדינו.

"עתה, כאשר זכינו ובנו בריא ושלם ואנו רוויים ממנו וממשפחתו רוב נחת, פונה אלינו הצדיק בבקשה לסייע לאורח העני. זה בדיוק אותו הסכום שרצינו אז לתת לו. אין הוא מבקש מתנת חיים, אלא השבת חוב שלא נפרע כל אותם שנים. בצדק תובע אותו הצדיק, כדי שנוכל להשיב לו ולו במעט על החסד שעשה עמנו".

למחרת יצא האורח העני לדרכו ובכיסו שלוש-מאות רובל כסף, בדיוק כפי שהבטיח לו רבי חיים מצאנז.

"ללא חשש" - בחשש רב

מספר על רגעי אימה שעברו עליו בבית-המלון שבו שהה באחד מביקוריו. "נכנסתי למלון, פקיד הקבלה קיבל אותי וביקש את דרכוני, כדי לדלות משם את פרטיי האישיים. המתנתי והמתנתי, אך דרכוני לא הוחזר לי. שאלתי את הפקיד בדבר הדרכון. במקום תשובה באה השאלה: 'לשם מה אתה צריך בחזרה את הדרכון, אתה רוצה לצאת החוצה?'

תם נכנסים לחנויות הלבושה, מציצים בתווית שעליה נכתב "ללא חשש שעטנו", וקונים בגד בלב שקט. קשה להאמין איזה סיכון כרוך בתווית הקטנה הזאת. הרב ישראל נוימן, רבו של מפעל 'בגיר', ממונה על בדיקת מהימנות התווית. לשם כך הוא מבקר במתפרות המפעל בעולם - בספרד, בארגנטינה, בביילרוס, ברומניה וגם במצרים ובירדן. תפקידו לוודא שלא נעשה שימוש בחומרים שעלולים ליצור בעיית שעטנו.

בכל פעם הוא שווה שלושה ימים בין קווי הייצור של המפעל ובודק כל פרט. בתחילה הפועלים לא ידעו מי הוא, "אבל לפי המלווים שלי היה ברור לכול שהנהלת המפעל חפצה ביקרי, ולכן כולם יצאו מגדרם כדי שהביקור יסתיים בשלום", הוא אומר. בישיבות עם הנהלת המפעל מרתיעים בעבורו מים חמים בקומקום שהוא מביא מהבית. יודעים שהוא שומר כשרות ולמדו מה עליהם לעשות.

"אל תצא בלי ליווי"

"האמת היא שהיו לי תכניות לבקר קצת בקהיר", מודה הרב נוימן. "רציתי לראות את בתי-הכנסת, לבקר במקום הגניזה המפורסם. רציתי גם להיפגש עם שרידי הקהילה היהודית המפוארת שהייתה במצרים. אמרתי לפקיד הקבלה שאולי ארצה לצאת. ואז הוא אמר לי, 'אל תצא מאן בלי ליווי'. רק אחרי-כן נודע לי שפקיד הקבלה הזה אינו אלא איש ביטחון מצרי".

במסעותיו הוא לא משתעמם. כמי שמרבה בנסיעות, הוא נערך להן ולוקח איתו שיעורים מוקלטים על פרשת השבוע ושיעורים בדף היומי. "הלימוד עוזר לי לעבור לעולם אחר: עולם הבית, עולם בית-המדרש. זה גם שובר את המתח הביטחוני העצום שאני שרוי בו".

דפיקות בדלת

באותו ביקור בקהיר החסיר ליבו פעימה כאשר נשמעה דפיקה תקיפה בדלת. "קיבלתי הוראה שלא לפתוח לאיש בלא שיזדהה", הוא מספר. "הדפיקות

מדינות עיונות

הביקורים במצרים עולים לו בבריאות. במטה ללוחמה בטרוור שליד משרד ראש-הממשלה לא ממש ממליצים לשוטט במדינה. "שאלתי רבנים אם לנסוע", הוא מספר על לבטיו. "תשובתם הייתה שאני מקיים מצווה חשובה, שליחות של ממש, ושלא אוותר. השהייה בין ערבים שונאי-ישראל היא ממש בבחינת 'אינן לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמים'".

לדבריו, המצרים מלאי משטמה נגד היהודים. "מרעילים את מוחותיהם עוד כשהם קטנים". הוא

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

פרי הגינה בשמיטה

שאלה: המגדל ירקות ופירות בגינתו, כיצד ינהג השנה?

תשובה: הדברים שלהלן אמורים על ירקות שנבטו לפני שנת השמיטה, וכן פירות האילן שחננו בשביעית (רובם יבשילו בקיץ הקרוב). ירקות שהחלו לנבט אחרי ראש-השנה וגידולי-גרגירים שלא הגיעו לשליש גידולם עד ראש-השנה - אסורים באיסור ספיחין, ויש להניחם עד שיכלו מאליהם.

מצוות-עשה להפקיר את הגידולים הקדושים בקדושת שביעית, שנאמר (שמות כג): "והשביעית תשמטנה ונטשתה, ואכלו אביוני עמך". לדעת המ"ב"ט, התורה הפקירה את הפירות, אולם לדעת ה'בית-יוסף' מוטלת מצוות ההפקרה על הבעלים. אין הוא צריך להפקיר את הירקות והפירות במפורש, ודיי שאינו נועל את הגינה. אסור לנועל כניסת יהודים לגינה, כדי ללקט פרי, אך

הרב נוימן בקהיר. שלושה ימים בין קווי הייצור

גברו, והאיש לא הזדהה. לבסוף קמתי והצצתי מבעד העינית וראיתי את פקיד הקבלה, הוא איש הביטחון שלקח ממני את הדרכון. נשמתי לרווחה, ופתחתי את הדלת".

התברר שבעזרת עין אלקטרונית הבחין הפקיד שדלת החדר אמנם סגורה, אך אינה נעולה. "הוא הראה לי כיצד נועלים את הדלת והלך. באותו רגע רציתי יותר מכול שהסיט הזה ייגמר, שרחובות קהיר יתחלפו ברחובות בני-ברק". למחרת, כאשר בא לנמל-התעופה, זיהה בין האנשים הרבים באולם הנוסעים את פקיד הקבלה מן המלון, שנשלח מן-הסתם לאבטח אותו. "ללא חשש" אמרנו?

גיליונות

שיחת השבוע

בעברית וברוסית

מופצים בכל רחבי ארה"ב

להזמנות ולפרסום אנא פנו:

347-414-3376

sh-usa@chabad.org.il

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות

של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום ניתן לעלות ולהשתטח על

'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח

מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20

Francis Lewis Blvd. Cambria

Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545,

Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

Commercial & Residential Financing

Levi Hartman

לוי הרטמן

Office: 718-871-8282 x128

Cell: 646-335-8818

Fax: 718-633-0499

www.levifunding.com

3910 14th Ave. Brooklyn NY 11218

דובר עברית

סופר סת"ם • HaSofer

RABBI MOSHE KLEIN

משה הלוי קלוין

321 Kingston Avenue

718-221-2222

www.esofer.com
A HaSofer Company